

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Fort van Beieren slibdepot (Brugge, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2022C65
Mei 2022

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert NV
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Programma van maatregelen.....	6
1.1	Administratieve gegevens	6
1.2	Synthese	8
1.3	Gemotiveerd advies.....	9
1.4	Conclusie	9
2	Bibliografie.....	10

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	7
---	---

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	6
--	---

1 Programma van maatregelen

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00069	
b) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Ruben Willaert NV Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
c) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Brugge
	Deelgemeente	Koolkerke
	Postcode	8000
	Adres	Noorweegse Kaai 8000 Brugge
	Toponiem	Fort van Beieren slibdepot
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 72090$ $Y_{\min} = 214266$ $X_{\max} = 72442$ $Y_{\max} = 214507$
d) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Brugge, Afdeling 17, Sectie A, nr's: 242a, 116, 117a, 119a, 120d Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

1.2 Synthese

De opdrachtgever plant de inrichting van een nieuw slibdepot aan de Noorweegse Kaai langs de Damse Vaart. Het volledige terrein is ca. 2,64 ha groot en wordt gebruikt als akkerland. De geplande werken beslaan het volledige projectgebied en bereiken een diepte van ca. 10 cm onder het huidige maaiveld.

Brugge is gelegen op de overgang tussen de Vlaamse zandstreek en de kustpolders. Het onderzoeksgebied bevindt zich ten noorden van de stad. De geologische gegevens geven aan dat het terrein zich situeert ter hoogte van oude getijdengeul. De bodemkaart geeft ter hoogte van het onderzoeksgebied een overdekte kreekrug weer. Teneinde de bodemopbouw en bewaringskansen te evalueren werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt dat het onderzoeksterrein zich eerder aan de rand van een geulsysteem bevond. In een groot deel van de boringen werd een bewaard veenpakket waargenomen, hetgeen er eerder op wijst dat het terrein zich aan de rand van een geulsysteem bevond. Dit impliceert ook dat er meerdere archeologisch relevante niveaus aanwezig zijn. In het pakket getijdenafzettingen onder de teelaarde kunnen middeleeuwse en jongere sporen bewaard zijn. Op en in de veenafzetting kunnen resten aanwezig zijn uit de Romeinse periode. In het kader van een geplande ontwikkeling van de ruime omgeving van het onderzoeksgebied werd eveneens reeds een geofysisch onderzoek uitgevoerd op de omliggende percelen. Hierbij werden een groot aantal anomalieën waargenomen die in verband gebracht kunnen worden met menselijke activiteit in het verleden.

De cartografische bronnen geven een open landschap weer dat typisch is voor de kustpolders. Op de Deventerkaart zijn in de omgeving enkele hoeves weergegeven. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is geen bebouwing weergegeven. De voorloper van de Damse Vaart tussen Brugge en Damme is wel aangegeven. Ook op de Pourbuskaart is ter hoogte van het onderzoeksgebied geen bebouwing weergegeven. Wel wordt een waterpartij weergegeven die door het terrein loopt, parallel met het kanaal. In het kader van de Spaanse Successieoorlog wordt net ten noorden van het onderzoeksgebied een fort gebouwd. Op het plan van Senneton de Chermont uit het begin van de 18^e eeuw is te zien dat het terrein deels samenvalt met de vooruitgeschoven verdedigingswerken rondom het eigenlijke fort bestaand uit een brede gracht met aarden wal en uitstekende bastions. Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied is geen bebouwing aangegeven. Op de Ferrariskaart is van deze infrastructuur geen spoor meer te herkennen. Het onderzoeksgebied is ingekleurd als akkerland en is vrij van bebouwing. Op het 19^e-eeuwse kaartmateriaal is een gebouw weergegeven. Verder zijn geen fundamentele wijzigingen te zien inzake het landgebruik.

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn enkele archeologische vindplaatsen en een veelvoud aan indicatoren gekend. De gekende archeologische sites betreffen hoofdzakelijk resten van laatmiddeleeuwse of jongere bewoning en landindeling. Daarnaast zijn eveneens een groot aantal cartografische indicatoren opgenomen in de CAI. Een deel hiervan betreft cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse en jongere hoeves. Ook binnen de grenzen van het onderzoeksgebied wordt de aanwezigheid van een hoeve weergegeven. In de ruime omgeving zijn eveneens reeds een groot aantal metaalvondsten gemeld. Dit betreft eveneens in hoofdzaak middeleeuws en jonger vondstmateriaal. De omgeving van het onderzoeksgebied werd eveneens luchtfotografisch geprospecteerd. Hierbij werden in hoofdzaak oude grachten en kavelstructuren waargenomen.

Concreet dient ter hoogte van het onderzoeksgebied uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Gezien de landschappelijke situatie moet voornamelijk uitgegaan worden van erfgoed in de vorm van bodemsporen. Deze sporen kunnen zich op verschillende

niveaus bevinden. Tijdens het landschappelijk bodemonderzoek zijn namelijk de restanten van veenafzettingen waargenomen. Vanwege de beperkte diepte van de geplande ingrepen wordt verder archeologisch onderzoek als weinig zinvol beschouwd.

1.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werkzaamheden worden geen bijkomende onderzoeksdaten aanbevolen. De geplande werken houden slechts een beperkte ingreep in de bodem in. Over het volledige projectgebied dient rekening gehouden te worden met een verstoring tot ca. 10 cm onder het huidige maaiveld. Op basis van de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek kan gesteld worden dat deze ingrepen integraal samenvallen met de teelaarde. Indien zich nog archeologisch erfgoed binnen de contouren van het projectgebied bevindt wordt dit in wezen niet bedreigd. Bijgevolg kan uitgegaan worden van in-situ bewaring van aanwezig erfgoed en wordt een doorlopend onderzoekstraject als weinig zinvol beschouwd.

Wel moet gewezen worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

1.4 Conclusie

De opdrachtgever plant de aanleg van een slibdepot op een terrein langs de Damse Vaart te Koolkerke, deel van Brugge. Vanwege de geringe diepte van de geplande werken, in combinatie met de waarnemingen van het landschappelijk bodemonderzoek, kan gesteld worden dat het bodemarchief niet wordt bedreigd en eventueel aanwezig erfgoed in-situ bewaard kan blijven.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2022

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.